

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

«26» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
(назва програми)

Спеціальність A3 Початкова освіта
(вказати: код, назва)

Галузь знань A Освіта
(вказати шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові ~~викладається~~ викладається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

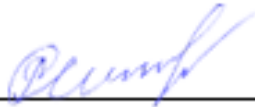
Робоча програма навчальної дисципліни «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Розробник(и):

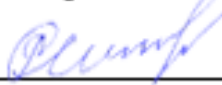
Романюк Світлана Захарівна – завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор

Викладач(і):

Романюк Світлана Захарівна – завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор

Погоджено з гарантом ОП Світлана РОМАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Завідувач кафедри Світлана РОМАНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета навчальної дисципліни: формування готовності майбутніх учителів початкових класів до використання сучасних педагогічних технологій у навчанні мовно-літературної освітньої галузі молодших школярів на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів, нових концепцій мовно-літературної освіти в Україні в умовах модернізації початкової школи.

Навчальна дисципліна «**Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі**» є обов'язковою у підготовці здобувачів ОР Магістр і передбачає виконання наступних завдань:

- ознайомлення магістрантів із сучасними підходами до модернізації процесу навчання мови в Україні і в світі, концепціями мовної освіти, науковими засадами, що обумовлюють зміни у мовній освіті в Україні;
- поглиблення знань здобувачів вищої освіти про сучасні педагогічні технології та їх використання у вивченні мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі;
- формування умінь і навичок визначати завдання навчання, виховання і розвитку молодшого школяра за умов організації навчальної діяльності в різних інноваційних системах;
- вироблення здатності вибирати найдоцільніші форми, методи, засоби співпраці учителя і учнів на уроках української мови та літературного читання (технологічні засоби);
- навчання технологічному моделюванню уроків мовно-літературної освітньої галузі відповідно до сучасних вимог;
- формування рефлексивної позиції, яка орієнтує вчителя на усвідомлення і аналіз власної діяльності, педагогічну творчість, самостійну дослідницьку роботу.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі», «Дидактика», «Сучасна українська мова з практикумом», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі» (українська мова), «Теорія та методика навчання мовно-літературної освітньої галузі (літературне читання)», «Педагогічні технології у початковій школі».

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни забезпечується формування наступних *компетентностей*:

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній та науковій діяльності у сфері початкової освіти; забезпечувати навчання з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти.

СК 4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях

СК-4.1. Здатність використовувати діяльнісний підхід в розвитку мовної особистості молодшого школяра.

СК-6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК-7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, проводити дослідження та /або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти

Програмні результати навчання:

ПР-02 Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері початкової освіти державною та іноземними мовами усно і письмово.

ПР-04 Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПР-09 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни здобувач вищої освіти буде:

а) знати:

- концептуальні положення, мету, завдання, зміст мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі;
- актуальні проблеми навчання української мови й читання молодших школярів в умовах кризових змін та української мови як державної /іноземної в школах з мовами навчання національних меншин;
- нормативно-правову базу та навчально-методичне забезпечення мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі та у школах з мовами навчання національних меншин;
- вимоги до сучасного уроку мови і літературного читання в початкових класах;
- концептуальні положення, зміст сучасних педагогічних технологій у системі початкової освіти; активні методи навчання, вправи та стратегії на уроках мовно-літературної освітньої галузі;
- використання сучасних цифрових технологій, ресурсів у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності;
- особливості моделювання і конструювання освітнього процесу відповідно до положень оновленого Державного стандарту початкової освіти з використанням сучасних педагогічних технологій;
- засоби активізації й інтенсифікації навчальної діяльності учнів, підвищення ефективності управління та організації освітнього процесу

б) вміти:

- впроваджувати сучасні наукові підходи і концепції мовної і літературної освіти у практику навчання молодших школярів мовно-літературної освітньої галузі;

- проектувати навчальну діяльність учнів у різних технологічних системах вивчення української мови та читання в початковій школі та у школі з мовами навчання національних меншин з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей;
- забезпечувати ефективну навчальну співпрацю вчителя і учнів у реалізації мети, завдань і змісту мовно-літературної освітньої галузі на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів і партнерської взаємодії;
- інтегрувати знання в умовах варіативності сучасних педагогічних технологій в початковій школі, моделювати процесуальні компоненти навчання мови та читання молодших школярів;
- використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності;
- організовувати освітній процес для подолання освітніх втрат; проводити уроки на основі особистісно-орієнтованого, компетентнісного підходів з використанням сучасних педагогічних технологій в умовах змішаного навчання, давати оцінку і самооцінку виконаній роботі та досягнутим результатам;
- аналізувати та вибирати дидактичне забезпечення освітнього процесу, методи і засоби контролю, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, здійснювати моніторинг якості навчання молодших школярів;
- вивчати та використовувати кращий інноваційний досвід учителів початкової школи з навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання»;
- здійснювати самоосвіту, самовиховання та самоорганізацію власної діяльності.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Денна	5	9	3	90	16	—	14	—	60	—	іспит
Заочна	5	9	3	90	8	—	—	—	82	—	іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	л а б	і н д	с.р .		л	с	л а б	і н д	с.р .
Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми мовно-літературної освіти молодших школярів												
Тема 1.Сучасні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів		2	2			5		1			10	
Тема 2.Інноваційні процеси у системі мовної освіти молодших школярів		2	2			5		1			10	
Разом за змістовим модулем 1		4	4			10		2			20	
Змістовий модуль 2. Застосування перспективних педагогічних технологій на уроках української мови і літературного читання у початковій школі												
Тема 3. Творчо-розвивальні технології у навчанні мовно-літературної освітньої галузі		2	2			10		1			12	
Тема 4. Інтерактивні технології навчання для подолання освітніх втрат молодших школярів на уроках української мови та літературного читання		2	2			10		1			10	
Тема 5.Технологія інтегрованого навчання на уроках української мови та літературного читання		2	2			5		1			10	
Тема 6.Технологія диференційованого навчання у змісті сучасного уроку мовно-літературної освітньої галузі		2	-			5		1			10	
Тема 7. Технологія розвитку критичного мислення та мнемотехніки у мовно-літературній освітній галузі. Технологія ЧПКМ.		2	2			10		1			10	
Тема 8. Технологія розвитку умінь і навичок ефективної комунікації		2	2			10		1			10	
Разом за змістовим модулем 2		12	10			50		6			62	
Усього годин	90	16	14			60		8			82	

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1.Сучасні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів Нові виклики та можливості шкільної мовної освіти. Напрями оновлення мовно-літературної освітньої галузі в контексті Нового державного стандарту початкової освіти. Сучасні концептуальні підходи до мовної освіти та їх класифікація. Реалізація концептуальних ідей мовної освіти в початковій школі
2.	Тема 2.Інноваційні процеси у системі мовної освіти молодших школярів Комунікативна спрямованість навчання української мови в загальноосвітній школі. Особливості організації процесу навчання, побудованого за технологічним принципом. Загальна характеристика сучасних навчальних технологій у системі початкового курсу української мови і літературного читання. Організація дистанційного та змішаного навчання у системі мовної освіти молодших школярів
3.	Тема 3. Творчо-розвивальні технології у навчанні мовно-літературної освітньої галузі Завдання творчо-розвивальних технологій навчання в контексті сучасної шкільної мовної освіти. Проектне навчання на уроках української мови як різновид творчо розвивальних технологій. Технологія дослідницького навчання в контексті мовної освіти молодших школярів. Гейміфікація у змісті мовної освіти.
4.	Тема 4. Інтерактивні технології навчання для подолання освітніх втрат молодших школярів на уроках української мови та літературного читання Освітні втрати молодших школярів: сутність, причини та шляхи подолання на уроках української мови та літературного читання. Інтерактивні технології як засіб надолуження навчальних результатів учнів початкової школи. Парна та групова робота для подолання освітніх втрат. Практики подолання освітніх втрат через технології навчального співробітництва: колективно-групові технології, технології ситуативного моделювання та кооперативного навчання на уроках мовно-літературної освітньої галузі.
5.	Тема 5.Технологія інтегрованого навчання. Інтеграція STEM-елементів у процес формування мовної компетентності молодших школярів. Інтегроване навчання – стратегія НУШ. Інтеграція знань освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти. Побудова уроків мовно-літературної освітньої галузі на інтегративній основі та методика їх проведення. STEM-як дієва технологія для досягнення результатів навчання на уроках української мови та літературного читання.
6.	Тема 6.Технологія диференційованого навчання у змісті сучасного уроку мовно-літературної освітньої галузі Диференціація як засіб індивідуального підходу до організації навчальної діяльності. Особливості диференційованого навчання в 2-4 класах: вибір варіантів на різних етапах уроку, вироблення вміння користуватися різними засобами допомоги, виконувати творчі завдання. Ускладнені форми організації диференційованого навчання на уроках мовно-літературної освітньої галузі в 3-4 класах.
7.	Тема 7. Технологія розвитку критичного мислення та мнемотехніка у мовно-літературній освітній галузі. Технологія ЧПКМ. Технологія «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» (ЧПКМ) – один із напрямків його формування. Модель побудови уроку за технологією ЧПКМ. Стратегії та методи технології ЧПКМ. Сторітелінг та Скрайбінг – технології розвитку/візуалізації критичного мислення.

8.	Тема 8. Технологія «Щоденні 5». Навички 4 К на уроках словесності Технологія «Щоденні 5» як інноваційний підхід до організації мовно-літературної діяльності молодших школярів. Навички 4К у сучасному освітньому середовищі: критичне мислення, креативність, комунікація та кооперація як основа успішної мовленнєвої діяльності учнів. Інноваційні практики формування навичок 4К на уроках словесності: від цифрових інструментів і сторітелінгу до проєктної та командної взаємодії.
----	---

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1.	Тема 1. Сучасні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів Технологічний та українознавчий підхід до формування мовної особистості. Перебудова змісту початкового курсу української мови, читання для подолання освітніх втрат учнівства. Навчально методичне забезпечення уроків української мови та літературного читання.
2.	Тема 2. Інноваційні процеси у системі мовної освіти молодших школярів Нормативно-правова база інноваційної діяльності в галузі мовної освіти. Ключові зміни оновленого Державного стандарту. Компетентісно та особистісно орієнтоване навчання молодших школярів української мови та читання. Персоналізоване та змішане навчання у системі мовної освіти молодших школярів. Створення сприятливого освітнього середовища для навчання української мови як державної в школах з мовами навчання національних меншин.
3.	Тема 3. Творчо-розвивальні технології у навчанні мовно-літературної освітньої галузі Гейміфікація – навчання, засноване на грі, система мотивування до навчання мови. Етапи підготовки та методика проведення дидактичних ігор на уроках української мови та літературного читання. Технологія розв’язання дослідницьких / евристичних завдань, технологія навчального дослідження. Клоуз-текст для розвитку мовленнєвої компетентності. Проєктні технології на уроках навчання грамоти, української мови та літературного читання. Квест як сучасна технологія та метод навчання.
4.	Тема 4. Інтерактивні технології навчання для подолання освітніх втрат молодших школярів на уроках української мови та літературного читання Що таке навчальні втрати та чому вони виникають? Чинники освітніх втрат. Методи організації парної та групової роботи: «Think-Pair-Share (Думай – Обговорюй – Ділися)», «Jigsaw (пазл знань)», «Спина до спини – Плече до плеча» Кейс-технології у розв’язанні мовленнєвих ситуацій.
5.	Тема 5. Технологія інтегрованого навчання. Інтеграція STEM-елементів у процес формування мовної компетентності молодших школярів. Інтеграція в системі мовної освіти — основа для розвитку ключових компетентностей учнів. Інтегруємо, а не змішуємо: гармонія знань у початковій школі. STEM-практики для розвитку мовлення: проєктна діяльність, сторітелінг, інфографіка, комікси та цифрове моделювання. Практичний інструментарій STEM-інтеграції на уроках словесності: мовні квести, проєкти, створення моделей, робота з даними та цифровими ресурсами.
6.	Тема 6. Технологія диференційованого навчання у змісті сучасного уроку мовно-літературної освітньої галузі Індикатори якості диференційованого навчання. Піраміда «планування» у забезпеченні диференційованого навчання. Особливості реалізації диференційованого підходу на різних етапах уроку української мови та

	літературного читання Диференційовані та індивідуальні завдання у період навчання грамоти.
7.	Тема 7. Технологія розвитку критичного мислення та мнемотехніка у мовно-літературній освітній галузі. Технологія ЧПКМ. Технологія розвитку критичного мислення на різних етапах уроку словесності в початковій школі. Моделювання структури уроку з елементами критичного мислення. Прийоми фантазування Джанні Радарі. Навички 4 К у мовно-літературній освітній галузі. Ейдетичні ігри на уроках української мови та літературного читання.
8.	Тема 8. Технологія «Щоденні 5». Навички 4 К на уроках словесності Розвиток мовної та читацької компетентностей засобами технології «Щоденні 5». 4К-компетентності в дії: як конструювати мовно-літературні завдання, що одночасно розвивають критичне мислення, креативність, комунікацію та кооперацію. Діагностика й оцінювання навичок 4К на уроках словесності: критерії, інструменти, чек-листи та прийоми формувального оцінювання.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
1.	Сучасні підходи до мовно-літературної освіти молодших школярів.	➤ Укласти словник термінів до курсу. ➤ Здійснити бібліографію статей за останні 5 років з даної проблеми; запропонувати перспективну програму удосконалення даного курсу. ➤ Проаналізувати оновлений Державний стандарт загальної початкової освіти. Зробити порівняльну таблицю пропонованих змін та оновлень в освітній мовно-літературній галузі, згідно концепції «Нової української школи». Охарактеризувати зміст освіти та державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів в процесі реалізації мовленнєво-діяльнісної змістової лінії. ➤ Проаналізувати нормативно-правове забезпечення уроків з української мови та читання початкової школи, виокремивши наявні зміни. ➤ Здійснити аналіз підручників для шкіл з навчання мовами національних меншин. ➤ Взяти інтерв'ю у вчителів-практиків початкової школи про їхнє бачення та ставлення до змін в освіті та до використання педагогічних технологій на уроках мовно-літературної освітньої галузі.	5
2.	Інноваційні процеси у системі мовної освіти молодших школярів	➤ Ознайомитися з альтернативними системами навчання мовної галузі початкової освіти. Укласти порівняльну таблицю. ➤ Скласти таблицю «Етапи становлення технологічного підходу у навчанні дисциплін освітньої мовно-літературної галузі та виокремити їх особливості;	5

		➤ Створити власну технологію особистісно орієнтованого навчання української мови. ➤ Віднайти джерела інноваційного педагогічного досвіду для вчителя початкової школи (інтернет-сайти освітянських проєктів, електронні платформи для вчителя початкової школи, електронні бібліотеки тощо), де подано досвід роботи щодо навчання швидкого й свідомого читання та цікаві види роботи з навчання письма. Зробити 2-3 презентації такого досвіду роботи. ➤ Знайти й переглянути в ютубі «Урок української мови (читання) учительки Ірина Сосніної (клас за вибором), визначити ключові компетентності, наскрізні уміння, очікувані результати, що формуються на уроці; створити відповідну модель уроку за поданим зразком (1 год.):															
		<table><tr><td>Етап уроку</td><td>Завдання</td><td>Діяльність учителя</td><td>Діяльність учнів</td><td>КОЗ</td><td>Джерело інформації</td><td>Результат роботи</td></tr><tr><td>➤</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Етап уроку	Завдання	Діяльність учителя	Діяльність учнів	КОЗ	Джерело інформації	Результат роботи	➤							
Етап уроку	Завдання	Діяльність учителя	Діяльність учнів	КОЗ	Джерело інформації	Результат роботи											
➤																	
3.	Творчорозвивальні технології в системі навчання мовно-літературної освітньої галузі	➤ Опрацювати статті в яких аналізується методика роботи вчителя початкової школи з використанням навчальної ігрової діяльності (див. запропоновану літературу) та укласти за ними тези. Алгоритм виконання роботи наступний: а) вказати автора, назву статті; б) у вигляді тез представити її основний зміст; в) зробити висновки. ➤ Укласти скриньку дидактичних ігор у добуковений, буквений та післябуквений періоди з метою збагачення словникового запасу. ➤ Розробити конспект уроків з української мови та читання (по 1 для кожного класу) з використанням ігрових технологій. ➤ Запропонувати тематику проєктів з вивчення української мови і літературного читання в 4 класі. ➤ Підготувати проєкт «Зелена школа майбутнього» чи «Мій ідеальний клас» для учнів 3 класу	10														
4.	Інтерактивні технології навчання для подолання освітніх втрат молодших школярів на уроках української мови та читання	➤ Дібрати ряд інтерактивних методів навчання для вивчення окремих розділів з української мови та літературного читання (за вибором студента: не менше трьох); ➤ Підготувати цікаві завдання, пам'ятки, алгоритми (роздаткові матеріали) для учнів початкових класів, для забезпечення швидкого та ефективного включення в інтерактивну діяльність. ➤ Проаналізуйте типові труднощі молодших школярів у навчанні української мови та читання. Складіть таблицю за такими напрямками: Освітня галузь Можлива освітня втрата Причина	10														

		➤ Виконайте проектне завдання «Інтерактивний урок без втрат». Розробіть урок української мови або читання, головна мета якого — надолуження конкретної прогалини в навчанні. Обов'язково використовуйте не менше трьох інтерактивних технологій, наприклад: «Мозковий штурм»; робота в парах; «Мікрофон»; «Ажурна пилка»; «Кубування»; «Незакінчене речення»; навчальний квест. ➤ «Банк інтерактивних вправ для подолання освітніх втрат». Створіть електронну або друковану збірку з 15 вправ, розподіливши їх за напрямками: • читання вголос; • розуміння прочитаного; • робота з текстом; • орфографічні навички; • граматичні навички; • словникова робота; • розвиток усного мовлення; • розвиток критичного мислення. ➤ Для кожної вправи зазначте клас, мету, освітню втрату, інструкцію, формат взаємодії учнів та очікуваний результат.									
5.	Технологія інтегрованого навчання. Інтеграція STEM-елементів у процес формування мовної компетентності молодших школярів.	➤ Розробити «мовне портфоліо» методичних матеріалів для реалізації інтегративного підходу на уроках української мови в початковій школі ➤ Оберіть одну тему з української мови для 1–4 класу та визначте, який STEM-компонент можна інтегрувати в її вивчення. Заповніть таблицю: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Тема</th><th>STEM-компонент</th><th>Практична діяльність</th><th>Мовна компетентність</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Іменник</td><td>Дослідження</td><td>Класифікація предметів</td><td>Уміння розпізнавати іменники</td></tr> </tbody> </table> ➤ Цифровий сторітелінг» Створіть сценарій короткої цифрової історії для учнів 2–4 класів. Історія має містити: героя; проблему; 3–4 послідовні події; діалог; опис; завершення. Передбачте використання цифрового інструменту для створення презентації, коміксу, анімації або відео.	Тема	STEM-компонент	Практична діяльність	Мовна компетентність	Іменник	Дослідження	Класифікація предметів	Уміння розпізнавати іменники	5
Тема	STEM-компонент	Практична діяльність	Мовна компетентність								
Іменник	Дослідження	Класифікація предметів	Уміння розпізнавати іменники								
6.	Технологія диференційованого навчання молодших школярів на уроках рідної мови та літературного читання	➤ Обравши конкретну тему з навчального предмета шкільної програми (за профілем своєї підготовки), розробити різнорівневі завдання для учнів – представників різних типів. ➤ Запропонувати для обговорення одну з проблем, розробивши план-сценарій такого обговорення (проблемні питання, приклади зі шкільного життя, можливі засоби розв'язання). ➤ Запропонувати систему диференціації учнів у класі (з досвіду перебування на практиці). Навести можливі	5								

		стратегічні й тактичні варіанти дій. Проаналізувати труднощі, які при цьому можуть виникнути. ➤ Підготувати конспект уроку української мови або літературного читання із застосуванням диференційованого (особистісно орієнтованого) навчання.							
7.	Технологія розвитку критичного мислення та мнемотехніка у мовно-літературній освітній галузі. Технологія ЧПКМ.	➤ Вивчити особливості структура методичної системи: створення середовища для навчання з метою розвитку критичного мислення; ➤ Скласти конспект уроку на основі реалізації освітньої технології читання та письма для розвитку критичного мислення. ➤ Розробити методичні рекомендації щодо планування та проведення таких уроків. ➤ Вивчити досвід учителів початкових класів, які використовують у своїй діяльності технологію ЧПКМ з подальшим презентаційним оформлення. ➤ Представити аналіз методик «Метод проектів», «Метод ПРЕС», «Мозковий штурм», «Методика групування», «Мікрофон», «Акваріум». ➤ Прийоми фантазування Джанні Радарі (на вибір 2 завдання: представити зразки вправ) ➤ Підготувати доповіді на тему: Прийоми розвитку творчої особистості за технологією Данні Родарі; Технології розвитку критичного мислення на уроках мови і читання. ➤ Підготувати сторітелінг на будь-яку тему і розповісти її в аудиторії. Зробити аналіз. ➤ Підготувати виступ на тему «Вчимося вчитися та критично мислити». ➤ Розробити урок з використанням технології критичного мислення і продемонструвати його. ➤ Підготувати і розробити методику проведення технології РАФТ (обрати тему, виконавців) та прийом-гру «Шість капелюхів» для розвитку	10						
8.	Технологія «Щоденні 5». Навички 4 К на уроках словесності	➤ Складіть матрицю інтеграції технології «Щоденні 5» і навичок 4К. ➤ Складіть таблицю, у якій покажіть можливості розвитку 4К-компетентностей: <table><tr><th>Навичка 4К</th><th>Що передбачає</th><th>Приклад завдання на уроці словесності</th></tr><tr><td>Критичне мислення</td><td>Аналіз, оцінювання, аргументація</td><td>«Доведи або спростуй думку героя»</td></tr></table>	Навичка 4К	Що передбачає	Приклад завдання на уроці словесності	Критичне мислення	Аналіз, оцінювання, аргументація	«Доведи або спростуй думку героя»	10
Навичка 4К	Що передбачає	Приклад завдання на уроці словесності							
Критичне мислення	Аналіз, оцінювання, аргументація	«Доведи або спростуй думку героя»							

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1.	Розробити мультимедійну презентацію педагогічного досвіду вчителя початкової школи з використанням інноваційних технологій на уроках української мови та літературного читання.
2.	Побудувати модель уроку з української мови з орієнтацією на реалізацію ключових компетентностей молодших школярів (таблиця).
3.	Запропонувати структуру навчально-мовленнєвої ситуації для формування комунікативної компетенції молодших школярів.
4.	Згрупувати за кількома ознаками ігрові методи навчання мови і літератури (зробити класифікацію: усні (загадки, прислів'я тощо), письмові (ребуси, кросворди тощо), використання дидактичного матеріалу).
5.	Виконати завдання із застосуванням прийому фантазування Джанні Радарі (на вибір 2 завдання) • Прийом «Кола по воді». Подати 3 зразки використання прийому для складання оповідання та окремих речень. • «Біном фантазії». Створити за словосполученнями ланцюжок речень і фантастичну історію. • «Довільний префікс». Утворити слова з префіксами, пояснити користь удосконалення предметів за допомогою обраних морфем. • Прийом «Що потім?». Обрати сюжет відомої казки, продовжити історію. • Прийом «Фантастичне продовження». Описати реальну подію, запропонувати її казкове перетворення. • Творча помилка. Укласти каталог слів (8–10) з доданими або пропущеними буквами, пояснити особливості перетворення. • Прийом «Кіт і кит». Створити текст казки за цим прийомом. • Фантастичні гіпотези. Створити текст казкового змісту «Що було б, якби...» • Прийом «Скляні чоловічки». Придумати країну і створити казковий текст.

Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються лекції, семінарські та практичні заняття, тестування, аудиторне й дистанційне / змішане навчання з використанням систем Moodle та Google Meet, а також традиційні та інноваційні методи навчання.

Традиційні: словесні – розповідь, бесіда, пояснення, аналіз нормативних документів; наочні – ілюстрування (таблиці, схеми, інтелект-карти), демонстрування; інструктаж; робота з навчальними посібниками, шкільними підручниками **практичні** – розв'язування лінгвістичних задач, мовні вправи; **за характером пізнавальної діяльності студентів:** пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі методи.

Інноваційні технології навчання: інтерактивні лекції, дискусія, мовне портфоліо, кейс-метод, мозковий штурм, проєкт, методи кооперативного навчання, «перевернутий клас», «ажурна пилка», гейміфікація, крос-дисциплінарне навчання тощо.

Система контролю та оцінювання

Система оцінювання здійснюється через *поточний, підсумковий контроль*.

Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачами вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне усне опитування, тестування, захист проєктів, програвання ситуацій за складеними конспектами (фрагментами) уроків української мови та літературного читання у початковій школі, опрацювання додаткових джерел інформації, обговорення Інтернет сайтів з проблем методики навчання мовно-літературної освітньої галузі у 1-4 класах.

Формою поточного контролю є: фронтальне та індивідуальне/експрес опитування, тестування, .

Форма підсумкового контролю: іспит.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за кредитно-трансферною системою і передбачає накопичення балів за всі види виконаних робіт протягом семестру.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі форми навчальної діяльності: усне опитування; поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання самостійної роботи та ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється як сума проміжних оцінок за змістові модулі і складається з рейтингу навчальної роботи (60 балів) і рейтингу з атестації (екзамен) – 40 балів, що в сумі складає 100 балів.

До іспиту допускаються студенти, які прослухали лекційний курс, виконали практичні завдання, запропоновані види самостійної роботи, а також індивідуальні завдання, написали модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за накопичувальною системою (ECTS), на основі результатів поточного і підсумкового контролю, їх навчальних досягнень, відповідно до Положення «Про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, де 60 балів – поточне оцінювання, 40 – балів – підсумкове оцінювання.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
6	6	8	8	8	8	8	8		

Підсумковий бал за поточне оцінювання знань на семінарських заняттях та за оцінювання самостійної роботи визначається як середньоарифметичне набраних оцінок за традиційною п'ятибальною національною шкалою із коефіцієнтом 4 (невиконання завдань певного виду або виконання його з оцінкою «незадовільно» зараховується як «0»).

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту за екзаменаційними білетами, який складається із трьох завдань:

- 1 пит. - тести 1 рівня, яке оцінюються в 1 бал., загалом студент може набрати 5 балів;
- 2 пит. - питання теоретичного характеру – 15 балів;
- 3 пит. - питання практичного характеру – 20.

За результатами екзамену студенти отримують 40 балів, розподіл яких здійснюється наступним чином:

A - «відмінно» - 35-40

B - «добре» - 26-30

C - «добре» 20-25

D - «задовільно» -15 -19

E - «задовільно» - 10-14

Критеріями оцінювання підсумкової відповіді студентів є:

- достатні знання з лінгводидактики, технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі;
- орієнтування в основних документах, пов'язаних із Державним стандартом початкової загальної мовної освіти, навчальних програмах, підручниках;
- навички професійного мовлення;
- повнота та логічність у розкритті питань;
- вміння практичного застосування знань.

Загальна підсумкова оцінка за курс виводиться як середньоарифметичне результатів поточного контролю протягом семестру та підсумкової оцінки на іспиті за 100-баловою шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка (бали)	Оцінка за національною шкалою	
		Пояснення за розширеною шкалою	для заліку
відмінно	A(90 – 100)	відмінно	зараховано
добре	B(80-89)	дуже добре	
	C(70-79)	добре	
задовільно	D(60-69)	задовільно	
	E (50-59)	достатньо	
незадовільно	FX(35-49)	(недостатньо) з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F(1-34)	(недостатньо) з обов'язковим повторним курсом	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрийте концептуальні ідеї мовної освіти в умовах навчальних втрат та розривів.
2. Схарактеризуйте сучасні педагогічні технології у системі початкового курсу української мови і читання.

3. Розкрийте мету та завдання мовно-літературної освітньої галузі у навчанні молодших школярів.
4. Висвітліть основні положення оновлено Державного стандарту початкової освіти, звернувши увагу на навчання української мови в школах з мовами навчання національних меншин.
5. Розкрийте зміст поняття «інтерактивні технології навчання» та їх роль у формуванні комунікативно-мовленнєвих умінь молодшого школяра.
6. Назвіть змістові лінії мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі та охарактеризуйте їх зміст в контексті концепції «Нова українська школа».
7. Охарактеризуйте державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи у процесі реалізації змістових ліній мовно-літературної освітньої галузі.
8. Охарактеризуйте інноваційні процеси у системі мовної освіти молодших школярів.
9. Змодельуйте систему інтерактивних вправ з української мови для закріплення знань молодших школярів з теми «Іменник».
10. Розробіть фрагмент уроку української мови з елементами критичного мислення.
11. Запропонуйте фрагмент уроку української мови (етап закріплення вивченого матеріалу) з використанням дидактичних ігор.
12. Змодельуйте фрагмент уроку читання з використанням диференціації (тема, клас за вибором студента).
13. Розкрийте складові комунікативної компетентності у навчанні української мови молодших школярів.
14. Складіть фрагмент уроку повторення вивченого матеріалу про займенник, використовуючи технологію «Карусель» (урок української мови, 4 клас).
15. Розкрийте сутність технології кооперативного навчання.
16. Змодельуйте фрагмент уроку української мови з використанням елементів особистісно-діяльнісного підходу.
17. Розкрийте сутність технології ситуативного моделювання. Вкажіть на її можливості у мовленнєвому розвитку молодших школярів.
18. Запропонуйте фрагмент уроку української мови для учнів 3-го класу з використанням методу «ЧПКМ» (тема за вибором студента).
19. Розкрийте особливості уроку-тренігу у навчанні української мови молодших школярів.
20. Змодельуйте фрагмент уроку української мови з використанням ситуативних завдань.
21. Розкрийте сутність технології колективно-групового навчання та покажіть її місце у структурі уроку читання.
22. Наведіть приклади мовленнєвих ситуацій під час тренінгів з молодшими школярами.
23. Розкрийте особливості використання технології опрацювання дискусійних питань як засобу формування комунікативної компетенції молодших школярів на уроках української мови.
24. Складіть фрагмент інтерактивного уроку читання (клас і тема за вибором студента).
25. Схарактеризуйте напрямки у формуванні умінь і навичок ділового спілкування молодших школярів.
26. Запропонуйте фрагмент уроку на вивчення нової літери з використанням ігрових технологій (тема уроку за вибором студента).
27. Проаналізуйте особливості використання технологій диференційованого навчання на уроках української мови та читання.
28. Запропонуйте ряд інтерактивних ігор з метою удосконалення читацьких навичок

молодших школярів.

29. Розкрийте сучасні підходи до мовної освіти та вкажіть на їх класифікацію.
30. Запропонуйте навчальний проект для учнів 4 класу з метою розширення знань про мову.
31. Проаналізуйте інноваційні технології навчання у розвитку читацького інтересу молодшого школяра.
32. Змодельуйте систему інтерактивних вправ з української мови для закріплення знань молодших школярів з теми «Рід іменників».
33. Змодельуйте фрагмент уроку читання з використанням елементів ігрових методів та прийомів навчання.
34. Розкрийте особливості технології «ЧПКМ» у початковій школі.
35. Запропонуйте фрагмент уроку на вивчення нової літери з використанням ігрових технологій (урок навчання грамоти). Вкажіть на особливості запропонованих ігор.
36. Проаналізуйте інноваційні види роботи на уроках мовно-літературної освітньої галузі та доведіть їх ефективність.
37. Змодельуйте фрагмент уроку української мови з використанням завдань для групової роботи учнів (клас і тема уроку за вибором студента).
38. Розкрийте види диференційованих завдань та особливості їх застосування на уроках української мови і читання.
39. Складіть фрагмент уроку повторення вивченого матеріалу про дієслово, використовуючи технологію «Кубування» (урок української мови, 4 клас).
40. Розкрийте можливості використання технологій розвитку критичного мислення на уроках української мови і читання.
41. Доберіть ряд завдань для організації парної роботи учнів на уроці читання (клас і тема уроку за вибором студента).
42. Наведіть приклади словесних ігор у роботі над художнім твором.
43. Розкрийте сутність комунікативної спрямованості у навчанні української мови молодших школярів.
44. Складіть план інтерактивного уроку української мови для молодших школярів (клас і тема за вибором).
45. Проаналізуйте переваги (недоліки) інтегративного підходу до формування у молодших школярів основ комунікативної компетентності.
46. Розробіть фрагмент уроку читання з використанням методів і прийомів розвитку критичного мислення.
47. Проаналізуйте нормативно-правову базу та навчально-методичне забезпечення мовно-літературної освітньої галузі в контексті освітніх реформ.
48. Запропонуйте завдання для формування лексичних умінь і навичок молодших школярів на етапі закріплення вивченого матеріалу з української мови, використовуючи інтерактивну технологію «робота в парах» (тема і клас за вибором).
49. Дайте визначення поняттю особистісно-діяльнісний підхід до навчання української мови та вкажіть на його актуальність у мовленнєвому розвитку молодшого школяра.
50. Сконструйте фрагмент уроку української мови з використанням групових методів та форм роботи.
51. Обґрунтуйте необхідність застосування технологічного підходу до мовної освіти молодших школярів на сучасному етапі.
52. Сформулюйте завдання для пошукової діяльності на основі прочитаного тексту для уроків читання в початковій школі.

53. Змодельуйте фрагмент уроку української мови з використанням елементів особистісно-діяльнісного підходу.
54. Розкрийте умови реалізації компетентнісного підходу на уроках української мови і читання.
55. Запропонуйте комплексні мовно-мовленнєві вправи творчого характеру для учнів 2-го класу.
56. Розкрийте сутність діяльнісно-орієнтованого підходу до мовної освіти молодших школярів.
57. Наведіть приклади клоуз-текстів для розвитку зв'язного мовлення молодших школярів.
58. Розкрийте сутність комунікативно-діяльнісного підходу до мовної освіти молодших школярів на сучасному етапі.
59. Наведіть приклади прийому «Прямого тлумачення слів» у творчому розвитку мовної особистості молодшого школяра.
60. Розкрийте концептуальні ідеї мовної освіти в умовах навчальних втрат та розривів.
61. Опишіть навчально-мовленнєву ситуацію для розвитку діалогічного мовлення молодших школярів на уроці читання за текстом прочитаного твору (вказати клас, автора та назву твору).
62. Розкрийте сутність технології «Щоденні 5» та розробіть фрагмент уроку української мови з її використанням
63. Схарактеризуйте основні компоненти технології «Щоденні 5» та розкрийте мету кожної із них.
64. Охарактеризуйте навички 4К (критичне мислення, креативність, комунікація, кооперація) та розробіть фрагмент уроку словесності, спрямований на їх комплексний розвиток.
65. Доберіть текст і запропонуйте комплекс завдань до нього, який забезпечить розвиток усіх чотирьох навичок 4К.

Зарахування результатів неформальної освіти

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження результатів навчання (сертифікат). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук.ред. М.С.Вашуленка. К.: Літера ЛТД, 2012, 364 с.
2. Пономарьова К. І. (2023). *Українська мова. Буквар. Посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти*, 5 частина. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://pidruchnyk.com.ua/2767-ukrmova-1-klas-ponomarova-2023.html>
3. Романюк С., Костащук О. (2022). *Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі: українська мова навч.-мет.посібник* – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 172 с.

4. Романюк С.З., Котик Т.М. (2021) *Актуальні проблеми вивчення предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі: навчально.-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта»*. Чернівці-Івано-Франківськ, 296 с.
5. Технології навчання в мовно-літературній галузі початкової школи / укл. Росенко Л.М., Торчинська Т.А., Умань, 2018, 150 с.
6. Янкович О., Кузьма І. (2025). Освітні технології у початковій школі: *навчально-методичний посібник*. Тернопіль : ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 300 с.
7. Бондаренко Г. П. Метод проєктів як засіб стимулювання пізнавальної активності старшокласників на уроках української мови. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2021. 3(102). С. 37-41.
8. Гордієнко Т.В., Білоусова Н.В., Бобро А.А., Філоненко О.С. (2025). Особливості інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес початкової школи. *«Проблеми інженерно-педагогічної освіти»*. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна №84. С. 167-175.
9. Єфіменко А., Ішутіна, О. Робота з медіатекстом на уроках мовно-літературної освітньої галузі як метод формування медіаграмотності молодших школярів. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2021. 1(14). С. 125–132.
10. Маляр Л.В. Технології навчання освітньої галузі «Мови і літератури»: *методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи*. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. 25 с.
11. Шморгун М. STORITELLING (сторітеллінг) як ефективний метод формування комунікативної компетентності молодших школярів. URL: <http://elar.ippo.edu.te.ua>

Допоміжна

1. Romanyuk, S., Vasylyk, M., Kostashchuk, O., Maftyn, L., & Predyk, A. (2025). *The impact of STEM approaches on the development of hard skills in primary school*. EDaPECI Journal - Distance Education and Communicational and Intercultural Educational Practices, 25(2), 218–232. <https://doi.org/10.29276/redapeci.2025.25.222563.218-232>
2. Вашуленко М.С. Дубовик С.Г. (2018). 100 мовних вправ для розвитку дослідницьких умінь учнів: *метод. посібн. для вчителів*. К.: Видавничий дім «Освіта», 64 с.
3. Галиченко Л. Б. (2026). Мультимодальна грамотність у формуванні читацької компетентності учнів початкової школи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота..* № 12. С.53-57.
4. Гільберг Т., Тарнавська С. (2020). Сучасний підручник як засіб побудови процесу навчання. *Початкова школа*. № 9. С.29-34.
5. Коваленко Л. (2017).Формування ключових компетентностей на уроці літературного читання в 3 класі. *Початкова школа*. № 1. С.8-10.
6. Колган Т. В. Мультимедіа на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kolgantv.blogspot.com/2009/11/blog-post_17.html
7. Корват С.А. Інноваційні технології навчання у процесі розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови та літератури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tvo/2011_2/006.pdf
8. Митник О., Швець С., Буряк Г. (2017). *Розвиток пізнавальної сфери особистості молодшого школяра на уроках літературного читання*. Початкова школа. № 1. С.10-15.
9. Мотуз Т. В., Саєнко О., Пасічник Л. (2025). Інноваційні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі: теоретичний аналіз і методичні орієнтири. *Вісник науки та освіти*. № 4(34). С. 1474–1487
9. Нова українська школа: *порадник для вчителя* /за заг. ред Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <http://surl.li/aeakyv>.
10. Охріменко Л. (2017). Організація групової роботи учнів під час навчання української

мови в початкових класах. *Початкова школа*. №2. С.10-13.

11. Пересунько Т. М. Інноваційні технології навчання у розвитку творчих здібностей на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/mova/8360/
12. Пересунько Т. М. Інноваційні технології навчання у розвитку творчих здібностей на уроках української мови та літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/mova/8360/
13. Петричко І. (2020). Методичний супровід учителя Нової української школи *Початкова школа*. № 9. С.45-46.
14. Помирча С., Бурова Е. (2025) Педагогічні умови формування мотивації учіння учнів початкової школи на уроках мовно-літературної освітньої галузі засобами мобільних технологій. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Вип.23(2), № 23, С.87-95.
15. Пономарьова К. І. (2020). Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови: *методичний посібник*. Київ: Конві Прінт, 88 с.
16. Пономарьова К. *Моделювання уроку української мови на компетентнісних засадах* [Електронний ресурс] Режим доступу : – <http://lib.iitta.gov.ua/714175/1/Пономарьова%20К.%20І.%20Моделювання%20уроку.pdf>
17. *Реалізація компетентнісного підходу в освітній практиці початкової школи* : метод. рек. / С.А. Мельник, О.М. Гезей, Д.В. Ротфорт; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої; Харків. акад.неперерв. освіт. Харків, 2018 . 204 с
18. Родюк Н.Ю., Голюк О.Я. (2020). Особливості методичних аспектів у формуванні читацької культури учнів початкової школи за допомогою інноваційних технологій. *Інноваційна педагогіка. Теорія та методика навчання (з галузей знань)* Випуск 25.Т.1.. С.100-103.
19. Романюк С. (2025). Компетентнісний підхід до розвитку усного мовлення молодших школярів у період навчання грамоти *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи. Збірник наукових праць*. Випуск 12. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редакційна колегія: Бахмат Н.В., Гудима Н.В., Мелекесцева Н.В. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., с. 121-126.
20. Романюк С., Предик А., Косташук О. (2026). Джерельна база досліджень українських науковців про технології реалізації мовно-літературної освітньої галузі у школах з мовами навчання нацменшин. *Acta Paedagogica Volyniensis*. № 1. С. 196–204.
21. Романюк С.З. (2021). Інтегративний підхід до організації навчальної діяльності учнів початкової школи. *Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць*/ укл. Поясик О.І., Слипанюк О.В., Ковальчук М.П. – Івано-Франківськ.: НАП, Коломия, III Міжнародна науково-практична Е-конференція, 69 – 75.
22. Стасюк Н. А. Інтерактивні методи навчання на уроках української мови та літератури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: osvita.pl.km.ua/~poninka1/index.php?option=com...task...
23. Товканець Г. (2025). Формування безпечного психологічного середовища на уроках мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. № 56. С. 245–249.
24. Ушакова І. Інноваційні технології навчання у розвитку креативності на уроках української мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: metodportal.net/node/4499
25. Ушакова І. Інноваційні технології навчання у розвитку креативності на уроках української мови. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: metodportal.net/node/4499

26. Хижняк І., Лобачова І., Хващевська О. (2025). Сучасний урок літературного читання в початковій школі: інтеграція читацьких стратегій і педагогічних технологій. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Вип. 23(1). С.51-62.
27. Хижняк І., Лобачова І., Хващевська О. (2026). Методичні засади організації уроків літературного читання в системі початкової освіти України. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. № 25. С. 155–167.
28. Чепурний Г.А. (2017). Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти: *навчально-методичний посібник*. Тернопіль: Мандрівець, 208 с.
29. Чернякова Ю. М., Використання інтерактивних технологій як засобу продуктивного навчання. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://teacher.at.ua/publ/innovacijni_tekhnologiji_navchannja/63-1-0-8151
30. Чирвон.Л.Ф. Інтерактивні методи навчання. [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://www.slideshare.net/hadiachosvita/ss-750>

Інформаційні ресурси

1. Гейміфікація в початковій школі: вчимося граючи. URL : <https://osvitoria.university/courses/gamification/>
2. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 13.07.2020 р. № 764-IX. База даних «Законодавство України». ВР України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
6. Лист МОН України від 30.08.2024 1.1/15776-24 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році» URL: <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/uploads/public/66d/ffe/c4c/66dffec4c92d2958213439.pdf>
7. Навчальні програми для 1-4 класів. URL: <http://surl.li/oevsik>.
8. Наказ МОН України від 02.08.2024 р. № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhenniarekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
9. Оновлений Державний стандарт початкової освіти. <https://mon.gov.ua/news/onovleno-derzhavnyi-standart-pochatkovoi-osvity-rozpochato-hromadske-obhovorennia>
10. Офіційний сайт МОН України. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua/>
11. Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у новій українській школі. url: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnihrekomendacij-shodo-ocinyuvannya-navchalnih-dosyagnen-uchniv-pershogo-klasu-unovij-ukrayinskij-shkoli>.
12. Типова освітня програма для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти: 2026 <file:///C:/Users/home/Downloads/69ba7f72c07c3447834582.pdf>

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять з курсу «Технології навчання мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі» є обов’язковим. Пропущені зараховуються за умови їх практичного відпрацювання. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я на занятті з поважних причин

(хвороба, міжнародне стажування, технічна проблема з неможливістю приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/-вона демонструє викладачеві пропущений матеріал (до наступної пари) у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри. Пропущені заняття без поважної причини відбувається у формі бесіди через виконання творчо-пошукових завдань. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля.

Здобувачі вищої освіти мають виявити достатній рівень теоретичних знань із пропущеної теми, а також засвідчити уміння їх практичного застосування. Якщо здобувач вищої освіти претендує на позитивну оцінку, необхідно виявляти активність і комунікабельність на кожному занятті, бути готовим до імпровізації та творчості.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- ✓ «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>
- ✓ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв).

**Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту
(ШІ) під час виконання навчальних завдань:**

- ✓ допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- ✓ не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- ✓ додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.